

Nordia-päivät Oulussa 28. 11. 1986

Pohjois-Suomen maantieteellinen seura r.y. järjesti jälleen Nordia-päivät menneen vuoden lopulla. Teemana oli tällä kerralla »Ihminen ja muuttuva ympäristö». Sanoma oli puristettu niin tiiviiksi tietopakettiksi, että päivät mahtuivat yhteen pitkään päivään. Tapahtuman kaikki 10 pääesitelmää ja kolmen opiskelijan tutkimuselostukset sekä posterinäyttely kuultiin ja nähtiin Linnanmaalla Oulun yliopiston suojissa. Ohjelmallinen banquetilta vietettiin nocturnaalisesti Vaakuna-hotellin tiloissa.

Ajatus ja toive Nordia-päivistä syntyi Oulun maantieteen opiskelijoiden piirissä. Pohjois-Suomen maantieteellinen seura, jonka johdossa toimii useita yliopistomaantieteilijöitä, kehitteli aloitteesta tilaisuuden, jolla oli jatkokoulutuksellinen tehtävä. Päivät tarkoitettiin palvelemaan jatkuvan koulutuksen periaatetta, ja niiden sisällön tuli antaa ympäristön tilaa ja suojelua koskevaa tietoa mm. suunnittelutehtävissä toimiville. Rahallista avustusta saatiin Suomen Akatemian ympäristötieteelliseltä toimikunnalta.

Nordia-päiville saapui noin 170 henkilöä. Pääjoukko oli luonnollisesti Oulun seudulta. Osanottajia oli myös eri puolilla Suomea sijaitsevista laitoksista ja virastoista. Esimerkiksi Helsingin, Turun ja Joensuun yliopistot olivat edustettuina.

Päivät avasi seuran puheenjohtaja prof. Uno Varjo, minkä jälkeen ympäristöministeriön apulaisosastopäällikkö Pertti Seiskari kertoi hallinnon rakenteesta ympäristösuunnittelussa ja toimistopäällikkö Esko Raatikainen Oulun lääninhallituksesta ympäristönsuojelusta lääninhallinnon kannalta.

Orkideat maantieteilijöille ojentanut prof. Erkki Pulliainen otti kuulijansa aiheella kulttuurit ympäristön muokkaajina. Ilmatieteen laitoksen erikoistutkija Raino Heino kuvaili tieteen nykäsäilyksiä ilmakehän lisääntyvän hiilidioksidin odotettavissa olevista ilmastovaikutuksista.

Jos CO₂-pitoisuus kaksinkertaistuu teollista vallankumousta edeltäneestä perusarvostaan – kuten saattaa käydä ensi vuosituhannen alussa – Oulun lämpötila- ja sadeolot muuttuisivat liki sellaisiksi kuin ne ovat nykyään Münchenissä. Voimakas kasvihuoneilmiö toisi Pohjois-Suomeen paitsi etuja myös haittoja, muun muassa »karmean kaamoksen» lumetomaksi käyvään valottomaan aikaan.

Vuoden nainen, dosentti Satu Huttunen esi-

telmöi ilmansaasteiden vaikutuksesta metsiin ja kertoi meneillään olevista puiden kylmänkestävyystutkimuksista. Dosentti Eero Kubin Metsäntutkimuslaitoksen Muhoksen tutkimus- asemalta tiedotti Muhoksella tehtävästä maanlaajuisesta metsänvauriotutkimuksesta ja siihen liittyvästä metsien tilan seurantajärjestelmästä. Muhoksen tutkimusaseman johtaja Jukka Valtanen heitti kuulijoille valoisia dia- ja mielikuvia nykyaikaisten metsänkäsittelytoimenpiteiden ympäristöä ja maisemaa parantavista ja jopa kaunistavista vaikutuksista.

Suomalaista jokiympäristöä satuttaneista muutoksista kertoi lehtemme lukijoille tuttu vs. professori Hannu Mansikkaniemi. FL Hannu Kemiläinen, seuran oma poika, selvitti maa-aineslakia kunnallisessa suunnittelussa. Oululainen professori Kaisa Broner-Bauerin taiteellisen tieteellisen esitys arkkitehtonisista käsityksistä, otteista ja muuttuneista arvoista eri puolilla maailmaa päätti pehmeästi pääalustusten sarjan.

Vielä tämän jälkeen kuultiin lyhyet esitukset kolmesta ympäristön tilaa ja muutoksia kosketelevasta Oulun yliopiston maantieteen laitoksen opinnäytteestä. FM Katariina Ruonala kertoi jäkälästä ilmansaasteiden indikaattorina, LuK Juha Koskela metsien tilasta Porvoon öljynjalostamon läheisyydessä ja FM Kaisa Savolainen CO₂-pitoisuuden kasvun vaikutuksesta maamme viljanviljelyyn. Päivät päätti tottuneesti prof. Uno Varjo. Esitelmät julkaistaan ja toimitetaan Nordia-päivien osallistumismaksun suorittaneille henkilöille.

Runsaan esitelmäannin lisäksi yleisölle tarjottiin posterinäyttely. Posterit esittelivät muun muassa uutta ja vanhaa karttakuvausta. Näytteillä oli Nousiaisten Nummenkylän kartta vuodelta 1786, värikäs Oulun seutua kuvaava satelliittikuva, digitaalinen korkokuvamalli ja esimerkkejä tietokoneavusteisista luonnonvarakartoista. Niin ikään esillä oli tuore Vuokatin maasto-opastulusarja sekä Paltamon maisema- ja maa-aineselvitys. Kaksi posteria kuvaili lentohiekkaluonnon muutoksia lähinä puiden kasvumuotojen ja vuosilustosarjojen kuvastamana. Myös Pohjois-Suomen maantieteellisen seuran toimintaa ja julkaisuja esiteltiin.

Banquetillassa tervetuliaissanat esitti seuran puolesta vuoden 1986 varapuheenjohtaja Olavi Heikkinen ja seuran opiskelija-alaosaston Atlaksen puolesta seuran isäntä ja Atlaksen tuol-

Dosentti Eero Kubin selvitteli Nordia-päivillä Muhoksella tehtävää Metsäntutkimuslaitoksen metsänvauriotutkimusta.

loinen puheenjohtaja Tuomas Pääkkönen. Tervetuliaissanojen ja Teekkaritorvien alkutahtien jälkeen kertoili Oulun yliopiston maantieteen laitoksen entinen kasvatti, kansanedustaja Tellervo Nousiainen siitä, mitä on olla

nainen maantieteilijänä. Vielä kokousillan viime hetkinä saattoi kuulla seurallista pohdiskelua ihmisen ja ympäristön huomisesta tilasta.

OLAVI HEIKKINEN